

OGLASAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), APRIL 7, 1953

STEVILKA (NUMBER) 68

Novi grobovi

JENNIE HOČEVAR
Kakor smo včeraj poročali, je umrla v nedeljo zvečer v Charity bolnišnici Jennie Hočevar, rojena Vidmar, stanujoča na 1554 E. 49 St. Doma je bila iz vasi Veliko Lipje, fara Hinje, odkoder je prišla v to deželo leta 1909. Bila je članica društva Carniola Hive, št. 493 TM.

Tukaj zapuša soproga Johna, sinova John ml. in Joseph, hčer Mrs. Jean Petschauer in tri vnukice, v stari domovini pa dva polbrata in dve polsestri. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 9.30 uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Pavla ter nato v družinsko grobnico na pokopališče Calvary.

ANTON KOPRIVEC

Kakor smo včeraj poročali, je umrl v nedeljo popoldne Anton Koprivec, star 73 let, stanujoč na 1007 E. 76 St. Doma je bil iz Mirenske vasi na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred kakimi 50 leti. Zadnjih nekaj let je bil upokojen, preje pa je delal kakih 40 let pri New York Central železnici. Bil je član društva št. 1317 Katoliških Božarnarjev.

Tukaj zapuša soprogo Mary, žena Komin, doma iz vasi Terenjski vrh, fara Čatež, dve hčeri in tri sinove: Mrs. Sylvia Stranac, Frank, Fred, Joseph in Mrs. Vida Walsh, šest vnukov, sestrični Mrs. Frances Piskur in Mrs. Rose Tomc ter mnogo drugih sorodnikov. Sin Anton je umrl pred 10 leti. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 8.30 uri iz Zakrjškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9. uri ter nato na pokopališče Calvary.

JOHN KORDIC

Po dvotedenski boleznij je umrl sredi v Charity bolnišnici John Kordić, star 60 let, stanujoč na 15305 Hale Ave. Doma je bil iz vasi Mrzlo polje, fara St. Peter, kjer zapuša dva brata, Stano in Tom ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 40 let in bil član društva Hrvatska slobožna, št. 235 HBZ.

Tukaj zapuša soprogo Amerila, rojena Basdašić, doma iz vasi sv. Marije, selo Dane, tri otroke: John ml., Thomas in Martha, dva vnuka, brata Vaso in Miller, Pa., in več sorodnikov. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

Vojak ranjen

Mrs. Marie Pajek je prejela od Vojnega departamenta vest, da je bil na 25. marca ranjen njen soproj Pvt. Stanley Pajek, ki je bil v Koreji. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Tokiju. Kako težke poškodbe je dobil, ni znano. Stanley je sin Mrs. Milke Knažič, ki je na 701 E. 159 St. Želimo mu skorajšnjega popolnega okrevanja.

Bolazen

Poznani Mr. Mike Jalovec iz 6424 Spilker Ave. se nahaja resno bolan ter je že dalj časa pod zdravniško oskrbo. Upamo, da bi se mu ljubo zdravje skoraj povrnilo!

TEDEN POSVETOVANJ Z NEMCI; KANCLER ADENAUER V AMERIKI

WASHINGTON, 6. aprila—Za Francozi so prišli v Ameriko uradni delegatje Zapadne Nemčije na čelu s kanclerjem Konradom Adenauerjem. Posvetovanja z ameriško vlado bodo središče ameriške in svetovne pozornosti. To pa vsled tega, ker Nemčija je in ostane osrednji evropski problem, razgovori z Nemci pa soupadajo ravno v čas, ko se je iz Moskve začela velika mirovna ofenziva, ki bo ravno v nemškem vprašanju morala pokazati, kakšni so njeni cilji.

Posvetovanj se bo udeležil tudi ameriški visoki komisar v Nemčiji univerzitetni profesor James Conant. Kako presoja Conant položaj v Nemčiji z ozirom na nove sovjetske politične in diplomatske poteze?

"Tudi če bi prišlo na Korejo kmalu do miru, mi bomo še vedno imeli Ruse v Berlinu; mi bomo še vedno imeli rešiti evropski problem; mi bomo še vedno imeli železno zaveso. Dramatičnih sprememb glede Nemčije vključno novim ruskim potezom bistveno za enkrat ni." Tako gleda visoki komisar Conant na trenutni položaj v Nemčiji.

Ameriška javnost se bavi s posledicami prihoda nemške delegacije v Ameriko in si stavlja sledeča vprašanja:

Kancler zapadne nemške delegacije Konrad Adenauer je pristalš edinstvo zapadne Evrope. Je pa tudi pristalš zedinjene Nemčije, kar je končno vsak Nemec, pa najsi biva na vzhodu ali na zapadu Nemčije. Kancler Adenauer je pa istočasno realen politik. Ne zgubiti izpred oči končnega cilja zedinjenih Nemcev v eni državi, trenutno pa računati s tem kar je, to je s samostojno zapadno nemško državo. Kakšno razmerje naj ima ta Zapadna Nemčija do Amerike?

Bivši sovražnik št. 1 naj postane politični ameriški zaveznik, če ne številka 1, pa vsaj številka 2, kar se tiče zapadne Evrope. Kancler Adenauer se zaveda sedanje nemške moči, ko je dežela zopet v gospodarskem zagonu, ko vprašanje brezposelnosti ni več državno varno, ko se obnavlja industrija in ko je nemška notranja in zunanja trgovina že v razmahu. Kancler Adenauer zahteva, da se uveljavi staro nemško pravilo, da naj se sposobnemu človeku, kar je po njegovem mnenju ravno Nemec, pusti v gospodarstvu prosta pot, pa tudi prosta roka.

In nameni Moskve?

Poleg združitve Nemčije, kar je končni cilj, gre v Nemčiji za trenutno politična vprašanja, ki so: Kako dolgo bo trajala zavez-

niška okupacija, kako dolgo bodo te čete tudi po morebitnem sprejemu posebne mirovne pogodbe z Zapadno Nemčijo, še v Nemčiji? Kakšna bo nemška oborožitev doma in v sestavi skupne zapadne evropske armade? Kako odstraniti francosko nezaupljivost in kako rešiti vprašanje industrijske pokrajine Posarje, kateri se Nemci ne odpovedo, a Francozi je ne dajo nazaj? Priroči moskovskih potez zadnjega časa pa je glavna točka—kako spraviti trenutne nemške potrebe v sklad z nameni Moskve, če naj ti nameni res imajo za cilj, da se preneha z mrzlo vojno, pa tudi s svetovno politično napetostjo?

Na ameriški strani, tako se povdarja, ima ideja kanclerja Adenauerja veliko zaslonbo v ameriškem državnem tajniku John Foster Dullesu. Dullesu vzemirajo večni francoski pomisleki, ki pa so glavna ovira, da do čim hitrejši oborožitve zapadne Evrope ne pride, samostojna skupna zapadno evropska armada pa je Dullesov končni cilj ameriške zunanje politike do zapadne Evrope. Toda pri tem, četudi Adenauer pristane na to skupno zapadno evropsko armado, mora Amerika po mnenju gotovih ameriških krogov upoštevati svoje prave bivše zaveznike iz dveh svetovnih vojn, vsaj toliko kot želje trenutnega političnega spreobrnjenja—Nemca, to pot v krogu zavezništva zoper sovjetski imperializem. Zato ni odbiti ne Londona, pa tudi ne Pariza. Poleg tega je Francija v vsakem pogledu važna strateška država in o tej ideji je globoko prepričan ravno sedanji ameriški predsednik Eisenhower.

Razgovori, gledani s teh vidikov, najbrže ne bodo šli gladko naprej. Morda bo Moskva prišla na dan z novimi predlogi, ki se bodo tikali ravno nemškega vprašanja in to ravno v času, ko se vršijo v Ameriki ameriško-nemška pogajanja. Ali je treba torej čakati?

ZA SPREMEMBO DAVČNE OSNOVE

WASHINGTON, 6. aprila—Poslanec Reed, republikanec iz N. Y., ki je predsednik davčnega odbora v spodnji zbornici, si je dal nalogo, da zniža federalni proračun z znižanjem davkov, obenem pa da spremeni davčno osnovo v celoti.

Poslanec Reed trdi, da se ameriški davčni zakon po svoji osnovi ni spremenil od leta 1875 dalje. Davčni odbor se je obrnil tudi na ameriške davkoplačevalce s prošnjo, da svetujejo, kako naj se davčni zakon popravi.

Do sedaj je prišlo že okrog 13,000 nasvetov v tem smislu. Toda do spremembe zakona bo prišlo kvečjemu šele prihodnje leto.

Nekaj idej, v čem naj se zakon popravi:

Varuhinje otrok tistih mater, ki so redoma zaposlene na delu in njihova plača, naj bodo izve-

te ob obdavčenju. Kar se pa plača za te varuhinje, ko gredo matere recimo na zabavo in podobno, naj ne bo izvzeto davčne obremenitve.

Letni dohodek \$600, ki je sedaj prost davka, naj se zviša.

Do sedaj je veljalo, da so davka prosti izdatki za zdravnika in bolezen, če ti presegajo pet odstotkov letnih dohodkov. To določilo naj se enako spremeni.

Republikanec Reed pa računa tudi z zahtevami ameriških kapitalistov. Davčni zakon da premalo upošteva podjetniške izgube; taksa 25%, ko se doseže gotov letni dohodek, da je previsoka. A glavno: Poslanec Reed uvideva, da spričo sedanjega mednarodnega in domačega položaja ne bo bistvenega zmanjšanja proračuna, radi tega pa priznava, da so republikanci izdali svoje volice.

ALI SMOLA, ALI SLABO ZNAMENJE?

Novi ameriški poslanik za Moskvo Charles Bohlen je imel veliko težav, predno ga je ameriški senat potrdil za poslanika v Moskvi.

Ko se je Charles Bohlen prejšnji petek napotil iz New Yorka v Moskvo, se je letalo, s katerim je potoval, moralo vrniti nazaj v New York. Motorji niso delovali.

Ko je prišel končno v Shannon na Irskem, je njegovo letalo imelo zopet poškodbe v mehanizmu letala. Tako je z zamudo prispel v Pariz. Menda nejevolje nad smolo, ali pa po diplomatski praksi—Bohlen ni hotel dati nobenega odgovora na stavljenja mu vprašanja.

Bohlen potuje z ameriškim letalom iz Pariza preko Berlina v Moskvo. Ali bo zadnji del potovanja šel brez težav in ali bo srečno začel pogajanja z Rusi v Moskvi, zlasti pod vodstvom Malenkova, s katerim sta si po starosti precej blizu ...?

Razne vesti iz sveta

V East Palestine, Ohio, je v nekem avtobusu, ki se je uporabljal za stanovanje, nastal ogenj. Ogenj je nastal v peči, to pa radi tega, ker je lastnik, neki Hinkle, vtil petrolej, da bi se preje segrelo. Pri tem je nastal požar in je našlo smrt v ognju četrto otrok, pet oseb pa je bilo ranjenih.

Železničarji bodo prejeli znižane mezde, in sicer tri cente na uro. To bo zneslo mesečno okrog \$7,500,000 manj. Železničarji so morali pristati na znižanje radi indeksa življenjskih potrebščin, ki da kaže padec cen v zadnjem mesecu. Indeks cen pa je predviden v mezdni pogodbi, kakor pač je v naraščanju ali v upadanju. Po indeksu se ravna tudi mezd.

Rena Ferrini je pobirala izkupiček po clevelandskih podružnicah čistilnic, ki jih obratuje Allen družba iz Akrona, Ohio. Pri sebi je imela \$4,800, ko je bila napadena na E. 118 St. in Buckeye Rd. Ropar ji je pograbil denar, ki je bil v posebni torbici, in pobegnil.

Moskva čisti nadalje. Tudi v tajništvu komunistične stranke, ki je pri aretaciji zdravnikov igralo svojo vlogo. Tako je bil odpuščen in verjetno aretiran eden od tajnikov z imenom Ignatijev.

ALI MU JE VERJETI

LOUISVILLE, Ky., 6. aprila—Prometna policija je bila na lovu za mladim avtomobilistom, ki je po mnenju policije vozil brez dovoljenja. Mladi motorist se ni vdal in policija kakor ni sta se kosala s hitrostjo vožnje 85 milj na uro. Slednjič je bil motorist zajet in je priznal, da je 17 let star, da pa do sedaj še nikdar ni—sam vozil ...

77. rojstni dan

Danes obhaja poznani John Lokar st. iz 26301 Zeman Ave., Euclid, O., svoj 77. rojstni dan. Mr. Lokar je vzlic svojim letom še vedno čil v duhu in rad pomaga po svoje najsiho pri društvenih, kulturnih ali podpornih podvzetjih. Sorodniki in prijatelji mu iskreno čestitajo k temu dogodku, želeč mu zdravja in sreče, da bi obhajal še mnogo veselih rojstnih dni v njih sredi.

Moskovska uganka še ni rešena— Malenkov kaže na napake Stalina?

MOSKVA JE V NAČELU ZA PRAVNO UREJENO DRŽAVO...

PARIZ, 6. aprila—Zapadna Evropa se nahaja v vedno večjem vrtincu političnih ugibanj, kam meri Moskva s svojimi novimi političnimi in diplomatskimi potezami. Predvsem je zagonetni slučaj mnogo imenovanih zdravnikov, ki so bili zaprti, ker da so bili zarotniki, pod Malenkovim pa je sedaj zaprt tisti, ki je dal te zdravnike zapreti. Glavno glasilo ruske komunistične stranke "Pravda" se je razpisalo o osnovnih pravnih principih Sovjetske zveze, da je namreč Sovjetska zveza pravno urejena država, da more imeti sovjetski državljani pravno sigurnost, da sme biti sojen le po zakonu in v pravilnem postopku. Tega pa pri zdravnikih ni bilo in zato naj gre tisti, ki je kršil sovjetske zakone, v ječo in naj se zagovarja pred sodiščem.

Eden od razlogov nove politike Malenkova je po mnenju zapadne Evrope tudi ta:

Kakorkoli naj se že gleda na pokojnega Josipa Stalina, dejstvo je, da je bil v Sovjetski zvezi velika avtoriteta in da je užival veliko ime pri ruskem narodu. Bodisi, da so ga nekateri v resnici ljubili spoštovali, bodisi, da so se ga bali.

Malenkovu da je tudi na tem, da sebi v prid to avtoriteto Stalina ubije in da spomin na Stalina zbrise ter ga umakne s prestola ljudskega oboževanja. Zato je treba pokazati na glavne napake, ki so se vršile pod vodstvom in predstvom vlade Stalina. Ena takih velikih napak, da je bila aretacija zdravnikov, ki v bistvu niso zagrešili ničesar. Za veliko napako je moral Stalin vedeti, pa je ni popravil, če je ni sam namenoma storil, kar je bila itak njegova politična taktika do vsakega, ki se mu je zdel sumljiv, ali kadar je bilo treba odvrgiti pozornost javnega mnenja na drugo stran, ker je bilo nekaj drugega v ozadju.

Mnenje glasila "Pravde"

Moskovski list "Pravda" je prinesel obširen članek o značaju Sovjetske države. Članek trdi, da so tisti, ki so dali zdravnike aretirati, pozabili na to, da so v službi sovjetskega ljudstva in da morajo čuvati sovjetsko zakonitost. Sovjetski državljani so lahko sigurni v sovjetsko zakonitost in se morajo zanesti na pravice, ki jim jih daje sovjetska ustava. Zdravniki so bili aretirani, ne da bi bili storili kako kaznjivo dejanje.

V Sovjetski zvezi ni več izkoriščevalnega razreda; naloga Sovjetske države je v tem, da tudi s prepričanjem dovede sovjetskega državljana do pristajanja k socializmu in komunizmu. Zunanje reakcionarne sile hočejo izrabiti take velike napake, ki pa niso plod sovjetskega sistema, marveč le krivda posameznikov, ki so se s svojimi protizakonitimi dejanji izločili iz sovjetske družbe.

Socialistična Sovjetska zveza je ustaljena in dovolj močna, da nudi svojim državljanom vso svojo zakonitost, po tej poti pa dviga doma standard življenja, na zunaj pa povečuje moč sovjetske ideje.—Tako naenkrat "Pravda", ki prvič povdarja zakon, ustavo in zakonito priznane svobodine sovjetskega državljana, kar pa da je vlada Stalina kršila.

Kitajci ne obtožujejo več

Tudi glavno glasilo kitajske komunistične stranke prinaša članek o položaju na Koreji. V vprašanju izmenjave bolnih in

ranjenih vojnih ujetnikov priznava načelo, da jih ni prisilno zamenjati. A glavno—glasilo trdi, da ne gre samo za izmenjavo teh ujetnikov, marveč za rešitev celotnega korejskega vprašanja. Glasilo priznava nadalje potrebo po koncesijah od strani komunistov. Opustilo je tudi dosedanje znane napade na zaveznike, posebno še na Amerikance, ki da kruto postopajo z vojnimi ujetniki, prisilnim potom izsilijo izjave, da se ne marajo vrniti v domovino, a glavno, da vodijo tako na Kitajskem, kakor tudi v severni Koreji akcije z zastrupljanjem, ko odmetavajo mrčes, ki ima zastrupljene bacile.

Prvi sporazum dosežen

MUNSON, 7. aprila—Med obema delegacijama, ki se pogajate za izmenjavo bolnih in ranjenih vojnih ujetnikov, je prišlo do sporazuma, in sicer—lažje bolni naj se spravijo v kako nevtrarno državo, težje bolni in ranjeni se vrnejo domov. Izbira teh ujetnikov je svobodna, to se pravi, da bo odvisno od njihove volje, ali hočejo domov ali ne.

Gibanje televizije

V februarju so producirali v Zedinjenih državah 730,597 novih televizijskih aparatov. Isti mesec lanskega leta je proizvedeno znašala 409,337 novih aparatov. Toda januar letošnjega leta je bil nižji od februarja.

Ugotoviti pa je, da ne zaostaja produkcija navadnih radijskih aparatov. V februarju se je produciralo 1,192,439 novih radijskih aparatov.

Koliko več elektrike se porabi? Clevelandska električna družba trdi, da dobi od vsakega lastnika televizijskega aparata na leto \$5 za potrošeno luč.

Računalo se je, da bo televizija spodbudila produkcijo radijskih aparatov, pa so zadnji meseci pokazali ravno obratno, da je produkcija radijev stalno v naraščanju.

Redna seja

Članice društva sv. Ane, št. 4 SDZ so prošene, da pridejo na redno sejo v sredo zvečer ob 7.30 uri v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Pripravilo se bo načrt za prihodnjo veselico.

Kuharica

Mrs. Frances Gorjanc je bila izvoljena kot uradna kuharica pri klubu Ljubljana v Ameriško-jugoslovanskem centru na Reher Ave.

Mossadegh razlaga

TEHERAN, 6. aprila—V Teheranu ne pride do miru. Poleg nerešenega vprašanja iranskega petroleja gre tudi za nasprotstva med Mossadeghom in med državnim poglavarjem šahom Pahlevijem. Pahlevi je nameraval zapustiti državo in oddati v inozemstvo, pa se je dal pregovoriti, da je ostal doma. Mossadegh očita šahu Pahleviju, da zapravlja državni denar. Pahlevi očita Mossadeghu, da postopa kot diktator in da vlada brez parlamentu. Zadnje demonstracije, ki so se razvile za Pahlevija in proti Mossadeghu je obratno, so trajale polne tri dni in so zahtevale tudi smrtne žrtve. Mossadegh je bil prisiljen, da se je obrnil na iransko ljudstvo in to prvič, po radiju ter opravičeval svoje vladanje, ki da gre le v dobrobit državi.

Za način, kako da vlada, pa mu je iranski parlament dal itak potrebna pooblastila. Mossadegh je Pahlevija tudi obtožil, da ga je hotel ubiti; pozval ga je, naj preneha s takimi zarotami.

Smrt v Californiji

Mr. in Mrs. Frank Prudich iz Willoughby, Ohio, sta prejela brzojavno sporočilo, da je na 1. aprila umrl v Arcadia, Calif., njun zet Frank Fletcher. Podlegel je srčni kapi. Hči ga je našla mrtvega na tleh. Bil je rahlega zgradbe že nekaj časa in svoječasno je bival v Clevelandu, kjer je delal pri New York Central železnici v Collinwoodu, kasneje pa pri Jack & Heintz Co. Pokojni zapuša ženo Pauline, rojena Prudich, hčerki Joyce in Linda ter sina Toma in veliko sorodnikov. New York Central železnica je takoj preskrbela Mrs. Prudich vozni listek, da se je nemudoma podala k hčeri v Californijo.

Odlični graduanti

Narodna ustanova za znanstvo je podelila odlično priznanje trem nedavnim graduantom Adelbert kolegija od Western Reserve univerze za posebno delo v kemiji. Odlikovanci so Robert C. Griffis iz 25340 Lake Shore Blvd., in Norman A. Bates iz 3050 Rockside Rd. ter Louis Pierce iz 539 E. 123 St. Prva dva sta vsak dobila štipendijo v vsoti \$1,600 za nadaljnjo študijo, Pierce, ki je sin poznanih slovenskih staršev Mr. in Mrs. John Pirc, pa je prejel častno odlikovanje. Čestitamo!

Zanimiv film o raku

V sredo zvečer se bo pod pokroviteljstvom Social Ettes kluba predvajalo poudčni film o raku "Man Alive." To je najnovejši film o tej zavratni bolezni, katerega poseduje organizacija za zatiranje raka. Posebno se vabi vse žene, da pridejo na predavanje, ki se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vstopnina je prosta.

Iz bolnišnice

Mrs. Frances Yerak je bila prepeljana z Mary A. Svetkovo ambulanco iz Euclid-Glenville bolnišnice na dom svoje hčere na 695 E. 157 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo čimprejšnjega okrevanja.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

DIKTATOR!

(2)

Diktator Hitler! Nedvojbeno je zrastle iz razmer, ne da bi on sam ustvaril nemške razmere. Nemški princip, da je Nemčija nadvse, je znal diktator slabič kolosalno izbrati. Toda ustvarile so ga nemške razmere. Hitler je toliko poznal nemški narod iz njegove nemške zgodovine, da je vedel, da med Nemci diktatura ni nesimpatična, samo da se Nemcem ugodno v njihovi osebnosti, obenem pa da se jim da delo in kruh.

Hitler ne po svoji glavi, marveč s štabom svojih svetovalcev je znal odpraviti nemško brezposelnost. Hitler je znal zgraditi sistem javnih del, je pa znal potrkati na struno nemškega srca, da kdor obljublja, da se bo uresničilo, "Nemčija, Nemčija nad vse," da bodo ljudje imeli delo in kruh, bodo šli za njim in se ne bodo vprašali ali je ta prerok demokrat, ali diktator.

Prednik Hitlerja, sicer po pameti brez vsake primere, je bil sloviti nemški železni kancler Bismarck. Bismarck je vladal na podlagi ustave—konstitucije. Toda Bismarck je bil v bistvu diktator. Diktator v najhujšem pomenu te besede. Ko je skoval po znani prusko-francoski, (ne nemško-francoski) vojni leta 1870-1871 nemški Reich, je dobil od Francije za takratne čase tudi ogromno vojno odškodnino—pet milijard zlatih frankov. Kam s tem denarjem? Ali naj se podpira kmetijstvo, ali industrija? Takrat je poleg tega vprašanja nastalo mnogo prerekanja, kaj pravzaprav pomeni proglašitev v Vatikanu, da je papež kot vodja katoličanov, kadar razlaga uradno dogmo, to je osnove katolicizma—nezmotljiv. Tretjina prebivalstva nove nemške države—Reicha je bila katolikov. V te katolike naj se torej vtika Vatikan—papež, ki naj bo še v gotovih vprašanih nezmotljiv! K vprašanju uporabe francoske vojne odškodnine: Bismarck je imel svoj načrt, kako naj se ta odškodnina uporabi. Pa nastopi poslanec katoliške politične stranke, ki mu da svoje predloge! Bismarck vidi pred seboj: Na eni strani torej papež v Vatikanu v Rimu, ki da je nezmotljiv v gotovih vprašanih; član politične stranke nemškega katolicizma, torej katolik, ki je podrejen papežu, si upa nastopiti zoper njega—diktatorja Bismarcka! Bismarck začne zoper cerkev kulturni boj, z drugimi besedami, versko preganjanje, ki državi kot taki gotovo ni koristilo! Bismarck vidi, da se nemško delavstvo združuje okrog socialno demokratske stranke in zahteva socialno demokracijo. Bismarck zaupije: Kjer nastopijo nemški gremadirji, tam se neha vsaka demokracija, pa tudi socialna! Bismarck napove boj in ga neizprosno izvaja zoper nemške socialne demokrate.

Toda?

Nastopil je drugi nemški diktator zadnji nemški cesar Viljem. Viljem sam je imel v sebi diktatorske slasti in željo po oblasti. Vrže diktatorja Bismarcka, da postane sam diktator. Vodi Nemčijo kot diktator v prvo svetovno vojno, ki uniči njegove nade. Zapusti nasledstvo, ki rodi končno drugo diktaturo Hitlerja, ki zopet uniči vse nemške nade!

V vprašanih diktature in diktatorjev gre končno za posledice njihovih vladanj. Francozi so imeli tudi velikega diktatorja, katerega ime pozna vsak ljudskošolski otrok v svetu, ime Napoleona Bonaparte. Vojne Napoleona so znane. Znanje tudi nam Slovincem v starem kraju, ko se je z nastopom Napoleona porodilo nacionalno gibanje. "Ilirija vstani!" je zaklical Valentin Vodnik in te besede so vklesane še danes v njegovem spomeniku v Ljubljani na trgu, ki ima ime po Vodniku. Napoleon je imel idejo narodnih držav, seveda končno pod vodstvom Francije. Napoleon je bil diktator in general, nedvojbeno eden od največjih vojskovodij sveta in zgodovine. Toda njegova zapuščina? Britanski zgodovinar Wells ga imenuje za največjega škodljivca človeštva. Francija je v resnici s številom prebivalstva od tako imenovanih Napoleonovih vojn nazadovala in se ni mogla opomoči in na tej rani hira še danes. Četudi pa se je zrušila Napoleonova politična zgradba z vodstvom Francije, je Napoleonova ideja o samostojnih narodih v političnem smislu vzeta, dobila povsod močne kali in je bila prednica bodočih samostojnih nacionalnih držav. Ta spomenik si je diktator Napoleon postavil! Drugo: Napoleon je ustvaril moderni pravni sistem, ki je obveljal in v mnogih državah velja še danes. Tudi ta spomenik si je postavil diktator Napoleon.

L.Č.

Uresničenje mojih sanj po 32 letih

Piše: JENNIE HRVATIN

(Nadaljevanje)

Zelo radovedna sem, kakaj taka molččnost od strani gotovih oseb, o katerih vem, da so daleč naprej od mene v zmožnosti razumeti razmere in tako kočljive afere, najsibo v mali hiši ali državi. Vedno sem čakala, ker sem bila radovedna slišati mnenje več kot ene osebe in to od ljudi iz Amerike. Jaz se ne oziram na razna poročila pisateljev drugih držav, pa naj si bo te ali druge države, ker oni pišejo večinoma po zakonih njih države in tako kot oni vidijo. To ni za nas. Mi in naši ameriški izseljenci moramo biti informirani po naših postavah in po naših zastopnikih, ki so izvežbani v teh rečeh, ker so hodili dolga leta v šolo, torej niso nobeni pastirji. V naši rojstni domovini se primeri, da je pastirca za tajnico in blagajničarko celemu odboru. Pa to je njihova zadeva, to je ljudska oblast, to so sonce in žarki svobode.

Takoj, ko sem prišla v Jugoslavijo, sem opazila, kaj najbolj potrebujejo, in to je zmožnih ljudi. Vojna, ki je zajela več držav in tudi Jugoslavijo, je bila najprvo s sovražnikom in za popolno uničenje. Potem je prišla civilna vojna, ki je bila še hujša od prve. Posledica take vojne je, da se gre nad voditelje in da se uniči inteligenco, profesionalce in vse, kar drži narod in državo v ravnovesju.

Slike iz Slovenije na veselici

"Vodnikovega venca"

CLEVELAND, Ohio—Društvo "Vodnikov venec," št. 147 SNP prireja vsako leto ob Veliki noči domačo plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Letos se bo vršila v soboto, 11. aprila. Poleg plesne zabave bo za članstvo in prijatelje še nekaj prav posebnega. Andy Ipavec, mlajši iz E. 177 St. in iz stare članske družine bo ta večer kazal slike iz Slovenije, v prizidku od 7.30 do 9. ure zvečer.

Andy je eden izmed tistih ljudi, katere zanima svet in radi potujejo. Tukaj je službeno veliko prepotoval in videl precejšnji del dežele. Slišal pa je veliko od starih in drugih, o zanimivostih stare domovine, zato se je namenil jo obiskati, saj jezik obvlada in korajže je tudi dovolj.

To je storil leta 1951. S seboj je vzel fotografski aparat, da je lahko snemal vse, kar ga je zanimalo, in kot dokaz, kaj je videl, je prinesel nazaj s seboj na ogled. Na potovanju je ostal pet mesecev, prepotoval Slovenijo, Dalmacijo, Avstrijo in drugod in slikal različne kraje, zgodovinske zanimivosti, scenerijo, ljudi, posameznike in v grupah, pri delu in ob različnih prilikah, v katerih se tam sestajajo skupaj.

Obiskal je tudi rojstni kraj svojih starih—Ročinj pri Gorici, kjer se je seznanil z bratanci, sestricami, žlahtniki in s kom še vse, katere ni prej nikdar videl. Zanimivo je, kako se je udomačil med njimi, od blizu opazoval njih način življenja in primerjal njih razmere z našimi, ter od tam prepotoval celo Soško dolino in spravljal na platno staro in novo Gorico, Goriški grad, vojašnico, Solkanski most, Sočo in druge zanimivosti od Gorice do Tolmina.

Kar smo videli slik do sedaj, bodo te najpodrobnejše razkazale goriško okolico in njene prebivalce, zato bo to posebna prilika za tamkajšnje rojake, kot tudi za druge, da vidimo lepo očarljivo Soško dolino in tudi ostalo Slovenijo. Vse to in še veliko več nam osebno razkaže v soboto na društveni veselici in poleg še osebno pove o svojih

Sedaj pa še nekoliko o potovanju naših letošnjih izletnikov. Da boste vedeli, da nosite s seboj milo (žajfo), ker ga ne dobite nikjer v Evropi, tudi v Parizu ga nisem dobila v hotelu, kjer sem plačala \$8 za sobo. Ne dobite mila ne na vlaku ne v hotelu.

Pred nedavnim sem čitala pismo iz Ljubljane, da izletnikom ni treba nositi s seboj velikih kufrov. Moje mnenje pa je, da vzemite s seboj, kar morete in dajte vašim dragim, ker tam gotovo ne boste kupili po tej ceni kot tukaj.

Ako me želi kdo še kaj vprašati o tem, rada pojasnim. Ta dopis sem pisala iz lastnega prepuščanja in izkušnje, katero sem dobila lansko leto, ko sem obiskala svojo rojstno domovino.

Dragi vaščani, domačini in čitatelji! Potrebna je še tako velika in v imenu bednega ljudstva vas prosim, pošljite jim kar žmoredce. Vsaka, še tako malenkost, jim bo prav prišla. Veliko dobro delo boste storili, ako jim osebno kaj pošljete in ko boste prejeli njih zahvalna pisma, boste vedeli, da so resnično prejeli. To naj posebno velja našim Kraševcem, kateri veste, da je naše ljudstvo prodajalo in kupovalo v Trstu. Danes ni več tega, ker je Trst zaprt že od leta 1948. Kar so obleke še imeli, se je raztrgala, in veste lahko, v kakšni bedi se nahajajo.

vtisih in doživljanj. Zato pa ste vsi povabljeni na ta izredni večer. Vstopnina je tako majhna, saj bo zraven tega še igral v avditoriju popularni orkester Vadenolovih fantov.

Pridite in pridite ob času, da ne zamudite slik!

Leo. Poljšak.

Večer v počast Anton Smithu

CLEVELAND, Ohio—Glasbeni Matica je priredila po uspešnem koncertu družabni večer, namesto vaje v četrtek. Na tem večeru so dali pevci in pevke Glasbene Maticice svojemu dolgoletnemu članu Anton Smithu priznanje za njegovo dolgoletno sodelovanje pri pevskih zborskih in solistov.

Predsednik je otvoril večer s krasnim govorom in omenil, da je začel Anton Smith peti pri bivšem zboru Triglav še leta 1917 in neumorno sodeloval do sedaj. Ko je bivši Triglav prenehal, je pel potem pri Zarji in Glasbeni Matici. Nastopil je v raznih operah v važnih vlogah in vestno obiskoval vaje zbora in solistov.

Anton Smith se je uveljavljal v slovenskem petju v Clevelandu celih 36 let. Čast njegovi požrtvovalnosti! Če je zamudil skušnjo, je bila vzrok edino bolezen. Glasbena Matica se je skromno oddolžila temu požrtvovalnemu pevцу s tem, da mu je poklonila lepo srebrno dozo z vžigalnikom in voščilno pismo s podpisom vseh članov ter pevovodje. Ob govoru predsednika Frank Bradacha so si mnogi brisali solze.

Nato se je slavljence zahvalil v kratkih besedah za izredno presenečenje. Bil je tako ganjen, da ni mogel mnogo govoriti. Navdušen aplavz je zaoril po dvorani in pevci so zapeli slavljenco v počast narodno "Luna sije."

Vse mu je stiskalo roko v prsni želji, da bi še dolgo sodeloval med nami. Tem se pridružujem tudi jaz in mu kličem: "Na mnoga leta!"

Anton Subelj.

Oglašajte v Enakopravnosti

Ob Tihem oceanu

Piše: FRANK KERŽE

ZIVEŽ

Vesel sem narave in srečnega se štejem, da se morem svobodno gibati v nji. Vse je lepo, najlepše pa fino obdelano polje, koder ves tako dobro uspeva. Nehote se ustavim. Misli gredo daleč tje, koder je naša nekdanja domovina. Tako smo hodili tam ob polju, kadar so se vrnili naši zdomarji po večmesečni odsotnosti. Prvo so pregledali domače, drugi korak je bil v hlev, tretji na polje. Potem je šel človek počival in v polni meri užival tisto, kar ti more dati sam dom.

Polje pomenja živež. Noben jezik na svetu nima tako lepe besede za človeško hrano, kakor jo imamo mi. Živež—živo za živega—začetek in konec vsega, kar se rodi. Veliko imamo osnovnih pogojev za to, kar živi—prvi, največji in najpomembnejši je živež. Če človek živi v kraju, koder je vsega dovolj, se kar natisi nekako skozi oči. Vesel je, da je živež okoli njega, da ga ima, kar ga rabi in to pod najboljšimi pogoji. Naša Amerika je bogata na marsičem, najbolj menda pa na živežu. Toliko ga pridelamo, da pomagamo v stiski vsemu svetu. Četudi nismo doma tam, koder se narod tudi rodi in ne samo umira, kakor je v naši Ameriki, pa vendar čutimo neko tiho srečo, da nas je usoda vrgla vsaj v tak kot tega sveta, koder je največje bogastvo v živežu. Ker ga imamo vsak dan, nam redko pride na misel, kako je po tistih krajih, koder ga ni.

Kaj je mogoče, da so tudi taki kraji? Treba je le malo pregledati svet, pa se takoj prepričaš, kaj se pravi: pomanjkanje živeža. Samo premislite, kaj to pomeni—tri četrte vsega sveta je v večni lakoti, ker ni živeža. To bi se reklo z drugimi besedami: malo manj kakor dva tisoč milijonov ljudi je vse življenje lačnih. Imamo svetovne vojske—a to nič ne zmanjša števila ljudi, če jih več gre, več se jih rodi. Vidite, v starih časih so bile kužne bolezni, proti katerim ni bilo v tistih časih prav nobene pomoči. Danes so vse pod kontrolo.

Vzemimo samo problem rumene mrzlice. Kakor znano, so jo razširjevali in prenašali komarji. Vsled tega je bilo vedno na svetu od tri do štiristo milijonov ljudi, ki so bili okuženi od te bolezni. Ti ljudje niso bili nikdar več zdravi. Bili so oslabiljeni in so podlegali drugim boleznim. Danes tega ni več.

Ceilon je otok, ki je menda najbolj gosto naseljen. Po posredovanju Združenih narodov so tam malo škropili z znanim DDT, ki je proti mrčesom. In posledice? Ljudstvo se je začelo tako množiti, da ne vedo kam z ljudmi. Že danes pride le pol akra sveta na enega človeka—v dvajsetih letih pa bo prišlo komaj četrt akra. Kdo bo ob tem živel, če vemo, da se rabi za človeka po dva in pol akra.

Če je človek lačen, ne pomenja to, da je v drugih ozirih zmožen voditi normalno življenje. Lačen človek je izpostavljen vsem mogočim boleznim. Pridelo druga za drugo.

Zanimivo pri tem je to, da lakota ne manjša števila ljudi na svetu, pač pa jih še večja, kakor je dokazal brazilski učenjak Josue de Castro v svoji knjigi "Geografija lakote." Narava ne dela za človeka, ampak rajši proti njemu. In tako pridemo do tega, da čim več je lakote, toliko več ljudi se rodi na svet. Ljudje, ki so bolni ali bolehnii vsled stalne lakote, postanejo veliko brezbrižnejši in manj skrbni za svoje zdravje. Tistim, ki še ostanejo zdravi.

Vzemimo za vzgled znani in slednji dan omenjeni otok Formoso. Kakor veste, je v človeškem živežu, poglavita hrana

protein. Čim manj ga človek dobi, toliko več ljudi se rodi. Torej na omenjenem otoku pride na človeka po štiri grame in sedem desetih proteinske hrane, kar je seveda daleč premalo. In rojstev imajo nad 45 od tisoča. Temu nasproti ima Švedska kot ena izmed najbolj naprednih dežel na svetu po 62 in šest gramov proteina. To se pravi, da dobivajo Švedi skoro štinajstkrat toliko pravilne hrane, kakor Kitajci na Formosi—a rodi se jim samo po 15 otrok na vsak tisoč ljudi.

Če bi hoteli, da bi se število človeštva manjšalo, bi bilo potrebno razviti veliko več proteinske hrane. Kako pa? Proteina ni dosti na svetu in pot do njega bi bila težka in draga.

Pravijo eni, da bi se moralo ljudi izseliti, da bi ostalo dovolj prostora za tiste, ki ostanejo doma. Na prvi pogled se človeku zdi, da bi bila to pravilna rešitev. Poglejmo, kako bi deloval na prebivalstvo v Evropi. Tam narašča prebivalstvo po tri milijone na leto. Danes bi morali izseliti nad 90 milijonov ljudi, da bi prišli na letnico 1925. Ampak čez trideset let bi pa bilo zopet 90 milijonov ljudi preveč. Pa to ni še vse, zakaj pri teh prvih 30 letih in enako pri drugih ni samo vpoštevali naraščanja pri njih samih.

Torej tri četrte vseh ljudi na svetu je lačnih. Kako bi jih nasitili, seveda ne vemo. Vemo pa eno, da število lačnih raste z vsakim letom.

Prej omenjeni učenjak de Castro pravi, da lakota povzroča ljudi. Svet se ni nikdar razdeljeval po naši zemlji, da bi človek mogel reči—povsod so. In jako neenakomerno so porazdeljeni. Na enem kraju jih je veliko preveč, na drugem premalo. To je ena. Druga je pa ta, da svet ne obdeluje zemlje prema potrebam človeštva. Kar trenutno najbolj nese, tisto sade.

Vse to je res in še mnogo drugega. Ampak vse to nam ne reši vprašanja človeške lakote. Leta gredo in kmalu bomo pisali 2000. In kaj bo posebnega tedaj? To, da bo po sedanjih računih štiri milijarde in sto milijonov ljudi. Danes jih je na svetu dve milijardi in petsto tisoč. Torej jih bo 47 let od danes eno milijardo in šest sto milijonov več, kakor nas je zdaj.

Kako pa s hrano? Department poljedelstva v naših državah je pronašel, da imamo na svetu danes 25 milijonov kvadratnih milj sveta, ki ga obdelujemo. Mogoče bi se ga dobilo primeroma enako količino, če bi ga znali obdelovati tako, da bi se to izplačalo.

Imamo pa še druge zaloge—v vodi. Da so naša morja neizmerno bogata na vsi mogoči hrani, je res. Kar danes dobivamo iz morja, je takorekoč obcestno. Morje samo še ni bilo načeto. Imamo globine do deset tisoč metrov, ki hranijo brez dvoma velikanske zaloge živeža v živalstvu in v posebnem rastlinstvu. Ali pride kdaj to na vrsto, je seveda vprašanje. Res pa je, da poskušajo nekod po svetu doseči vsaj delne globine, da pokažejo, kaj premorejo.

Kje bi se še dobila hrana? Učenjaki so dokazali, da ni treba polja—zadostuje voda sama. Treba ji je dodati razne kemikalije, pa raste naprej in naprej. Treba pa je poskrbeti za potrebno gorkoto. Te ni pa nikjer na svetu toliko, kakor ob reki Amazonski. Tam je narava tako živa in tako večna, da si tega ne morete misliti. Vse raste takorekoč drugo vrh drugega. Toda vzel bo še dolga desetletja, predno bodo razmere take, da bo mogel človek živeti tam. Iz močvirja in pragozdov napraviti ro-

dovitno in zdravo zemljo, vzame časa.

Kaj pa tovarna? Mi smo začeli izsledovati vse mogoče vitamine, katere danes uporabljamo bolj za nadomestilo tistih, katerih pogreša naše telo. To bi bila sintetična hrana, z drugimi besedami: umetno pripravljena. Da je takorekoč vse polje odprto, vemo. Ali ga bo človeštvo tudi izkoristilo, je drugo vprašanje.

Imamo pa še eno pomoč—da kontroliramo porode. Ne mislim s tem, da bi se to izpeljalo s pomočjo zakona. Zakaj človeško bitje je že tako, da takoj zabruši—največkrat globoko v dušne ne boš! Človek je ali bo moral biti razsodno bitje, do katerega se pride z besedo. To bi veljalo, če bi vsi ljudje imeli vsaj delno izobrazbo. Resnica je danes ta, da koder je več civilizacije, tam je večja kontrola nad porodi. Veste pa, kaj je posledica tega? Da ostajajo dobro stoječi inteligentnejši ljudje brez otrok. Tam pa, koder vlada siromaštvo in zaostalost, so velike družine.

Seveda je to napačno in moralno bi biti baš narobe. Če globoko premišljujemo vse to, pridemo do zaključka, da brez zakonov ne pojde. Poizkusi se lahko.

Eno pa je in ostane gotovo. Če hočemo, da bo na svetu drugače, kakor je, se bo treba začeti pečati s takimi vprašanji. Lakota napravi iz človeka vse mogoče in rodi tudi druge globoke posledice. Zadovoljen človek se ni še nikdar pretepjal in se ne bo. Človek pa, ki je lačen, je zmožen vsega. Po mojem mnenju je vse zastoj, da odpravimo vojske, dokler bo tri četrte sveta lačenega. Kaj pomaga vsa prizadevanja Združenih narodov, če ne rešimo poprej vprašanja lakote. Mir, ki sloni na samem sporazumu, je dokaj šibak. Lačen človek ni normalen. Od časa do časa se v njem oglasi lakota, ki briše vse pomisleke in vodi slepo čez drn in strn. In kaj je to? Kaj drugega, kakor vojska.

Med telesnimi deli usmiljenja zavzema lakota prvo mesto. Dokler imamo to, toliko časa ostane vse drugo živo. Kakor hitro bo človeštvo brisalo lakoto in tega sveta, bo postavilo s tem temelj novega življenja in novih razmer. Vsekakor je vprašanje akutno, če se danes začnemo pečati z njim, ne bo prav nič premalu.

Prispevki za gluhonemo deco

EUCLID, Ohio—Pri krožku št. 3 Progressivnih Slovencev smo prejeli prispevke od sledečih za gluhonemo deco v Sloveniji:

Rose Rottar, \$1.80.
Po \$1: Anna Nagode, Johana Bricek, Mary Noch, Anna Zivcic, Vera Potočnik.
Po \$2: Frank Seljko, Vince Perprovice, Mary Starina in Antonia Skerjanc.
Po \$3: Antonia Slabe in Frances Klein.
Mary Ster, \$4.
Po \$5: John Mevlja, Janko N. Rogelj, Frances Gorjanc in J. Piskur.

Rose Zdešar-Hunscher, \$10.
Društvo Kras, št. 8 SDZ, \$15.
Krožek št. 3 Progressivnih Slovencev, \$100.

Skupaj smo nabrale vsoto \$169.80, katero bomo izročile relifnemu odboru Progressivnih Slovencev za nabavo potrebnih aparatov, s katerimi se bo nudilo gluhoonem mladini v Sloveniji priliko, da bodo enkrat spregovorili.

Vsem darovalcem se v imenu gluhoonemih najtopeje zahvaljujemo.

Elizabeth Matko, tajnica.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

DETROIT, Mich. — V Highland Park General bolnišnici se nahaja poznani rojak August Platt, ki je prestal težko operacijo na golši. — V Women's bolnišnici se zdravi Andrew Semov, katerega je zadela lahka mrzota in zdravje se mu polagoma vrača. — Po štirideskem življenju v bolnišnici pa se je vrnila domov Mary O'Branovic. — Zdravje Agnes Sonc, ki je prestala težko operacijo, se tudi polagoma zboljšuje. — V Florence Crittenton bolnišnici se nahaja John Barič. — Na svojem domu pa se zdravi John Plahar, ki se je povrnil iz bolnišnice.

DE PUE, Ill. — Vile rojenice nastile dne 29. marca krepkega sinčka-prvorojenca pri družini Mr. in Mrs. John DeBord. Dekliško ime matere je bilo Anne Jermenc ter je graduirana bolničarka. Novi oče se pa nahaja z ameriško armado na Japonskem, kamor je bil odposlan pred tremi meseci.

HERMINIE, Pa. — Tu je umrl Charles Skrabaski, star 71 let, eden najstarejših naseljenec v tej naselbini, ki je prišel semkaj iz Poljske leta 1894. Zadnja leta je bil upokojen ter je prejemal mesečno penzijo \$30 mesečno, kar ga je gnalo v smrt. Zapuška ženo in sedem poročenih otrok.

ST. LOUIS, Mo. — Na svojem domu se nahaja Bill Franko pod zdravniško oskrbo. Podvrget se je operaciji na kolenu.

KIRKLAND LAKE, Ont. — Matija Otoničar je prejel iz starostnega kraja žalostno vest, da mu je 7. marca umrl oče Luka, bivajoč na svojem domu v Cerknici pri Rakeku. Dosegel je častitljivo starost 88 let. Svoječasno se je zanimal za združništvo in rad jerejo ter živorejo, za kar je bil poznan daleč na okoli. V mladosti je zapuščal ženo in šest otrok, v Kanadi pa omenjenega človeka ni eno hčer.

FAYETTE CITY, Pa. — Na doma je umrl Matt Tomasko, član SNPJ. Zapuška poročeno hčer in dva vnuka. — Dne 20. marca je umrl v bolnišnici Jozef Sladich, ki je z ženo živel pri hčeri Mrs. Ann Blatnik. Dne je bil iz Brezova, sv. Križ pri Ljubljani, kjer je bil rojen leta 1876. Bil je član SNPJ. Zapuška poleg žene in hčere, pet sinov in 15 vnukov.

CHICAGO, Ill. — Iz bolnišnice se je vrnila Mrs. Bessie Turk, znana po poznani bivejši glavnici tajnika SNPJ. Prestala je težko operacijo.

MILWAUKEE, Wis. — Tu je dne 5. marca umrla Josephine Baye, stara 59 let. Zapuška sina v West Allisu, in hčer v Californiji.

NILES, Ohio — Nagloma je umrla 21. marca, ko jo je zadela možganska kap Uršula Lukežič, ki je bivala v tej naselbini 35 let. Soprog ji je umrl pred 11 leti. Zapuška tri sinove in vnuke.

WAUKEGAN, Ill. — Umrl je Jozef Mesec, st., doma iz Verda pri Vrhniki, ki je bil že več let na penziji. Delal je dolgo let v tukajšnji "dratovni." Zapuška ženo, štiri sinove, sedem vnukov, dva brata in več sorodnikov, v stari domovini pa enega brata in tri sestre. Bil je član SNPJ.

LATROBE, Pa. — V tukajšnji bolnišnici je umrl 9. marca Andrej Šiško, star 68 let. Doma je bil iz vasi Povžane, pošta Matertija na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1910 in se v Davis, W. Va. Zapuška ženo in tri odrasle otroke, v Clevelandu dva nečaka, v stari domovini pa sestro in več sorodnikov.

MOON RUN, Pa. — Nagloma je umrl pri delu 9. marca W. J. Krivanek, star 68 let, ki zapuška ženo, hčer, štiri sinove, štiri vnuke, dve sestri in več sorodnikov.

Kleklane čipke na svetovnem trgu

Okrog 2500 žena in deklet iz Idrije, Cerknega, Otlice, Vojskega, Črnega vrha in drugih krajev na Idrijskem se v teh zimskih mesecih bavi predvsem s "kleklanjem" — vezenjem čipk. Vključene so v Čipkarsko zadrugo v Idriji, kamor bolj ali manj pridno donajajo čipke, ki romajo potem daleč po svetu. Izvažajo jih podjetje "Dom" v Ljubljani. "Kleklanje" je razmeroma donosen vir dohodkov za te povprečni pasivne kraje, ki so se pa v narodnoosvobodilni borbi vsi od kraja dobro izkazali.

Čipkarska zadruga v Idriji je bila ustanovljena leta 1946. Samo lani je izplačal čipkaricam za prinesene izdelke okrog 12 milijonov dinarjev, prejšnji dve leti pa približno po 9 milijonov dinarjev na leto. "Kleklariče" na Idrijskem so se torej minulo leto bolj zavzele za to panogo domače obrti. Cene čipk, ki jih plačuje zadruga, so resda v zadnjem času nekoliko večje, toda le za približno 10 odstotkov.

Idrijske čipke izvažajo zlasti v Italijo in v skandinavske dežele, nekaj jih prodajo tudi doma. Lani je "Dom" poskušal prodreti v idrijskimi čipkami tudi na trg Združenih držav Amerike. Ta poskus ni uspel. Na Kitajskem "kleklajo" namreč zaradi nizkega življenjskega standarda ceneje, kakor pri nas na Idrijskem. Letošnje leto bo morda za čipkarice na Idrijskem še donosnejše, kakor je bilo lansko, saj je zadruga pred kratkim izplačala za prinesene izdelke 136 tisočakov v enem samem dnevu.

Za "kleklanje" se zanimajo vedno bolj; toda kar tako brez dokazov, da znajo res lepo veziti, žene in dekleta ne dobe sukanca, ki ga uvažamo iz Belgije, in sicer na leto okrog 500 kg samo za Čipkarsko zadrugo v Idriji. Najboljše "kleklariče" so povprečni učiteljice čipkarskih šol, ki so v Idriji, Cerknem in Čepovanu. Le-te znajo "skleklati" tudi čudovite umetnine z narodnimi ornamentami, nad katerimi skoraj vsakdo strmi. Tak prtič pa stane seveda precej denarja, ker je pač redkost. J.K.

DELO DOBIJO MOŠKI

ASSEMBLERS

Prejšnja izkušnja ni potrebna
Tudi izurjeni
METAL FINISHERS
GAS WELDERS
PAINT SPRAYERS
TORCH SOLDERERS
TRIMMERS

Morajo biti pripravljeni delati 1. ali 2. shift

Sprejemamo prošnje za

zgornja dela od moških, ki se zanimajo za delo na produkcijski liniji pri sestavljanju station vozov in ogrodi za panel truke. Začetna plača je povprečno \$1.75 na uro, vključivši dodatka za življenjske stroške.

Delavčeve podpore

Penzijski načrt, zavarovalnina, hospitalizacija, plačane počitnice in plačani prazniki.

Zglasite se v našem **EMPLOYMENT OFFICE**

8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

Fisher Body
(EUCLID TOVARNA)

Oddelek

General Motors Corporation

20001 EUCLID AVE.
EUCLID, OHIO

ZVEZA MED EVROPO IN AMERIKO PO MORSKEM KABLU

Ameriška ladja "Faranova hči" je leta 1843 dosegla svetovni rekord, ker je prispela iz Londona v New York v 12 dneh. Pripeljala je pisma in časnike. Med radovedneži, ki so jo v New Yorku sprejeli, je bil tudi Samuel Morse. Izumitelj brzojava pa z njenim rekordom ni bil zadovoljen. Čakati 12 dni na novice iz Evrope se mu je zdelo predolgo. Morse je že takrat razmišljal o brzojavni zvezi med Evropo in Ameriko. Treba bi bilo samo napraviti kabel, ki mu voda ne bi škodovala. Izumitelj se je čez dan ukvarjal s slikarstvom in prodajal slike, zvečer in ponoči pa je potrpežljivo pokrival bakreno žico z zmesjo katrana in smole.

Ko je imel Morse nekaj kilometrov tega "kablja," ga je spustil na dno newyorškega pristanišča. Sidro neke ladje, ki je zapuščala pristanišče, je slučajno zadelo ob čudno "vrvi in mornarji so jo presekali čez pol. Morse je potrpežljivo pripravil nov kabel. Tokrat se je poskus obnesel, toda zveza je držala le nekaj dni. Mnogi izumitelji so Morsu sledili in se ukvarjali z izdelovanjem kablov. Toda nikomur se ni posrečilo povezati po kablu Evropo z Ameriko. Šele ko je angleški kirurg Montgomery opazil pri Malajcih orodje in orožje z ročaji iz neke mase, in ko je pozneje odkril gutaperčo, se je tudi prizadevanje, da bi s kablom povežali oba kontinenta, približalo uredničenju. Gutaperčo so začeli uporabljati tudi za izolacijo kablov.

Leta 1847 je inženir Bratt predlagal, naj bi s podvodnim kablom povežali Francijo in Anglijo. Čez tri leta je bil ta predlog uresničen, toda zelo naivno. Na dno Rokavskega preliva so spustili samo z gutaperčo pokrito žico. Brattu se je posrečilo poslati brzojavko, toda drugo jutro je bil kabel že pokvarjen. V oktobru 1851 je Bratt znova napeljal kabel čez Rokavski preliv, le da je izoliral s svinčnim omotom. Vsak kilometer kabla je veljal 3,500 dolarjev, zato pa je deloval brezhibno.

Leta 1852-53 je poročnik ameriške mornarice Maury, član posadke neke oceanografske ladje, med Irsko in Novo Fundlandijo odkril veliko podmorsko gorsko planoto. Zdelo se mu je kot ustvarjena za polaganje kabla.

Maury je na zemljevidu načrtno gorsko planoto in na posebnem posvetovanju predlagal, naj bi po njej napeljali kabel. Ko so Morsa vprašali za svet, je ta narčno odobrnil. Kabel so začeli polagati med Novo Fundlandijo in rtičem Breton v Kanadi. Dela je vodil ing. Syros Feeld. Ker pa Morsovi in Wintonovi aparati na velike daljave niso delovali, je izdelal angleški znanstvenik William Thomson, znan bolj z imenom lord Kelvin, nov brzojavni aparat, tako imenovani pomorski galvanometer. V decembru 1856 je Feeld začel polagati kabel iz irskega zaliva Valentia, Kelvin je povezal obalni konec kabla s svojim "morskim galvanometrom," druga taka naprava pa je bila montirana na ladji.

Ko so ga bili položili že 670 kilometrov, se je pretrgal in izgubil v valovih Atlantika. Škoda je znašala kakih 500,000 dolarjev. In znova so se oglašili ljudje, ki so dvomili, da bi bilo sploh mogoče povezati Evropo z Ameriko po kablu. Tedaj je Feeld predlagal, naj bi začeli polagati kabel od sredine oceana, da bi ga dve ladji vsaka na svojo stran vlekli samo po polovico. In 25. julija 1858 sta dve ladji odpluli druga proti drugi s pol poti med Ameriko in Evropo. Posadki sta zvezali konce kabla in odpluli prva proti Ameriki, druga pa proti Evropi. Kabel se je odvijal in padal na morsko dno. Položili pa so ga samo nekaj kilometrov. Poskus so morali ponoviti.

Treba je bilo premagati še več ovir in šele z veliko ladjo "Great Eastern," dolgo 204, široko pa 25 m, so položili 7,000 ton kablja. Ko so ga vlekli, se jim je pa kakih tisoč kilometrov od Nove Fundlandije končice izmuznil in izgubil v morski globini. Izgubljen je bil ves kabel. Končno so 12. julija 1866 konec kablja pritrčili na irski obali, 15 dni pozneje pa je "Great Eastern" z drugim koncem dosegla Novo Fundlandijo. Dne 27. junija 1866 je bila proti večeru prvokrat upostavljena dobra brzojavna zveza med Evropo in Ameriko.

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

Wise Mothers Guard and Guide Baby's Skin Care and Beauty Program

Babies come into the world with what mothers fondly refer to as a satiny smooth skin. Whether skin stays smooth, soft and glowing depends entirely on mother and the skin-care program she initiates for baby.

Even the newborn needs her own beauty tray and on it such simple essentials as creamy white baby lotion, sterile cotton balls of pure white absorbent cotton, a soft, white washcloth for face washing, another for bath use, fine baby soap, and cotton tips.

A simple program is all that's needed to keep skin baby-fine. The daily bath with special baby soap and warm water should be followed by careful clear-water rinsing and drying with a soft towel. Then, just a few more seconds insure baby's skin beauty — those

seconds devoted to smoothing creamy baby lotion all over baby's body, paying special attention to creases and folds. After each diaper change, that same soft lotion helps foil chafes and prickles that reddens tender skin.

Outings always call for a little extra attention — and that goes for Mother's skin as well as baby's. It's a good idea then to keep a bottle of lotion handy to smooth on cheeks, chin, wrists and hands just before going out. Baby lotion soothed on beforehand will keep cheeks soft and protected from the biting, drying wiles of King Weather.

Daily outings help in any beauty campaign, whether mother's or baby's, and wise moms set aside a few minutes each day to take to the air with the heir.

Društveni koledar

APRILA

11. aprila, sobota — Plesna veselica društva Nanos št. 264 SNPJ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
12. aprila, nedelja — Spomladanski koncert zbora Adria v Ameriško jugoslovanskem centru, Recher Ave.
26. aprila, nedelja — Koncert zbora Planina v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.

MAJA

3. maja, nedelja — Koncert in opereta zbora Triglav v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave., po koncertu domača zabava v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

YOU can be the woman of the year

PREPARE FOR NURSING — the most needed profession for women in a National Emergency

Talk to the Director of Nurses at your local hospital, or apply to a college or hospital School of Nursing.

Uncle Sam made the Bonds you own an even better bargain!

Now Your Maturing Series E Bonds Can Earn Interest 10 Years More at 3%!

PRESENT TREASURY REGULATIONS make it possible for you to collect a return of as much as 80% on the Series E Savings Bonds you already own!

For now those Bonds which you invested in 10 years ago can go right on earning interest for ten more years without your doing a thing about it! That is true not only of the Bonds which you have held for ten years, but any other Series E Bonds which you have invested in in the meantime. And any Series E Bonds which you obtain now will also enjoy the extended earning period. They will start earning interest sooner and mature earlier, too, paying 3%, compounded semiannually.

The Bond you got for \$18.75 can now pay you \$33.67 . . . a \$37.50 Bond will be worth \$67.34 . . . and so on.

Invest regularly in Bonds through the Payroll Savings Plan where you work. Ask your pay office to save as little as 25¢ a week for you, or as much as you are able.

If you can save just \$5 a week regularly through the Plan, in five years you will have \$1,367.90 . . . in 9 years and 8 months, you'll have \$2,850.70 . . . and in 19 years and 8 months, \$6,872.45!

So join the Payroll Savings Plan where you work today. Or start the Bond-A-Month Plan where you bank.

If you want to be paid your interest as current income — invest in 3% Series H

If you want a good, sound investment which pays you your interest by check every six months, ask at your bank about United States Government Series H Bonds. Series H is a new current income Bond available in denominations of \$500 to \$10,000. Redeemable at par after 6 months and on 30 days' notice. Matures in 9 years and 8 months and pays an average 3% interest per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Series H may be purchased at any bank, annual limit \$20,000.

Now even better! Invest more in Savings Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

DELO DOBIJO MOŠKI

MACHINE TOOL OPERATORJI ASSEMBLERJI

Izurjeni ali delno izurjeni Dobra plača od ure in mnogo drugih delavskih ugodnosti Zglasite se v uposlovalnem uradu **THE MARQUETTE METAL PRODUCTS CO.** 1145 GALEWOOD DR. (1. cesta zapadno od E. 145 St., vodoč južno od St. Clair Ave.)

MACHINE OPERATORJI in ASSEMBLERJI

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške. Prosimo, da se osebno zglasite v našem uposlovalnem uradu na Engle Rd., južno od Brookparka **FORD MOTOR CO.** 17601 Brookpark Rd.

Inspection

Here is a splendid opportunity for several young men with some shop background and some blueprint reading ability to learn inspection in structural fabrication plant. We will offer you many opportunities for advancement, as well as secure and steady work.

Training Opportunity

You'll be given a high hourly rate, cost-of-living adjustment, profit sharing retirement and pension benefits. Take this opportunity to learn while you earn.

Must speak, read and write English. Employment Office Open Monday through Friday 8 to 5 Saturday 8 to 12

Euclid Road Machinery Co. 1361 N. CHARDON RD. EUCLID, O.

Steel Attendant

Excellent opportunity for man who is familiar with steel color code systems. Lift truck experience is helpful but not essential. Must have good vision. Advancement opportunities; steady work; good hourly rate; profit sharing and many other advantages of employment. Must speak, read and write English. Employment Office Open Monday through Friday 8 to 5, Saturdays 8 to 12

Euclid Road Machinery Co. 1361 N. CHARDON RD. N. of Euclid

Machine Shop

Let us train you to be an all-round machinist. We will offer you many opportunities for advancement as well as secure and steady work if you are a young man with better than average ability and some experience in machine shop operation of lathes, milling machines or boring mills.

Training Opportunity

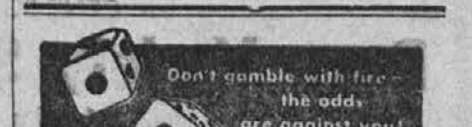
You will be given a high hourly rate, cost-of-living adjustment, profit sharing with retirement and pension benefits and pleasant working conditions. Must speak, read and write English. Employment Office Open Monday through Friday 8 to 5 Saturday 8 to 12

Euclid Road Machinery Co. 1361 N. CHARDON RD. EUCLID, O.

DIEMAKERS na srednjih in velikih Dies TOOLROOM ENGINE LATHE OPERATORS MACHINE REPAIRMEN DIE REPAIRMEN Rabi bi tudi govorili z MASINISTI

Visoka plača od ure, čas in pol za nadurno delo in dvojni čas ob nedeljah. Dobre delovne razmere poleg dodatka za življenjske stroške. Ta dela so na razpolago v obeh naših tovarnah. E. 93 St. in Woodland ter na 1115 E. 152 St., toda prosilci naj se prijavijo v naši št. 1 tovarni.

MURRAY OHIO MFG. CO. 1115 E. 152 St.

JANKO KERSNIK

NA ŽERINJAH

ROMAN

(Nadaljevanje)

Grofica Amelija pa je skrbela za vse; vodila notranje gospodarstvo, naročila gospodu Mejacu, ki je bil sam jako okoren, sedaj to, sedaj ono, kar se ji je potrebno zdelo. In vesela je bila dveh mladih sosedov, kadar sta se pokazala na Žerinjah.

Slutila je sicer — katera ženska tega ne bi bila — zakaj prihajata oba tako pogosto, pa menila je le, da se Gernau bolj trudi za grofico. Na Rogulina ni mnogo mislila, kajti akoravno ga je rada imela in mu včasih celo kazala nekako, tako rekoč, materinsko nagnjenje, menila je vendar, da Veronika dovolj pozna, da ona ne bode pričela nobene razmere z možem, ki nosi navadno, nearistokratsko ime.

A poleg vse prijaznosti grofica Amelije Rogulinu nasproti bilo je vendar nekaj med njima, nekaj nerazumljivega za slikarja; in mnogokrat je ugrabil, zakaj premeni ona naenkrat obraz in zakaj ga pogleda tako srpo.

In Gernau? Ta je bil vedno stari. Dobro volje, duhoviti, kakor more biti ulanski oficir, zabavljal, kadar se mu je ljubilo, in lahkomiselno vedno in povsod, kakor ga je že primorala njegova natura.

Ljubil je Veroniko, kakor si je dejal sam, kadar je odhajal z žerinjskega grada, ter premišljeval, kako lepo in prijazna je bila vendar grofica, kako ga je nežno od strani pogledovala in kako mehko ga je pri odhodu povprašala, ali skoraj zopet pride.

"Za vraga, Gernau, ti si zaljubljen, ti moraš biti zaljubljen, saj te tako pomenljivo gleda; in končno, zakaj bi ne bil zaljubljen? Zato, ker je Vinko? — Imam pa jaz vendarle več sreče pri ženskah; ko bode on videl, da jo imam jaz, bode tudi pozabil. Kaj pa nasprotno? Ko bi njega izbrala? Ali bi bil jaz nesrečen? Ha, ha, skoraj! A jezilo bi me. Naj bode, kakor hoče, sedaj še ni tako in proti meni je vendar bolj prijazna kakor proti njemu, to je enkrat gotovo; kadar kaj igramo, vedno meni pomaga. E, Vinko, ti sanjariš, zaljubljen pa tudi nisi tako kakor jaz, da jaz!"

Tako je govoril sam s seboj, ko je jahal nekaj tednov po zadnjih dogodljajih skozi Radovelje, namenjen zopet v grad.

XIII

Ko je bil baron vstal in poiskal Vinka, pozvedel je, da je odšel že zgodaj od doma in, kakor je menil stari Andrej, ki je oficirju to povedal, brzo kam v bližnje hribe ogledovat okolico; kajti odšel je bil peš.

In Gernau na to ni vedel bolj šega, nego osedlati konja in dojahati na Žerinje, kjer ga že dva dni ni bilo.

Misel o svoji zaljubljenosti se

mu je v glavi prela vso pot in, ko je skozi Radovelje proti zadnji Zabrdnikovi hiši dirjal na konju, bil je tako zamišljen, da ni zapazil treh oficirjev, ki so sedeli na znanem mestu pred gostilno. Nekoliko drugih vojakov, pešcev, je stalo pri hlevu.

Bili so vojaki na kordonu zaradi živinske kuge, o katerih so radoveljski kmetje že pred mnogimi tedni modrovali.

Glasni, nakratni "hoj, hola, Gernau!" iz ust vseh treh tukaj nenavadnih pivcev nagnil je jez-deca obrniti svoj pogled tja in takoj je zbrzdal konja in zasukal ga tja.

Veselo pozdravljanje je zdaj bilo in na svoje začudenje vprašanje, od kod in kako pride družba semkaj, pozvedel je baron, zakaj in s kakšnim namenom so tovariši njegovi komandirani v ta kraj.

Gernau je posedel pri njih in razložil jim vzroke svojega tukajšnjega bivanja.

"In eden ali pa dva od vas pride vendar v grad v stanovanje," — vpraša naposled.

"Menda," — odgovarja stotnik, debel, okoren mož; "pa ta preklesti župan že tri ure slika tiste vražje nakaznice in še ni gotov. Čakali bomo menda do noči, da pridemo pod streho."

"Če pridete v grad, dolčas vam ne bo, prijatelji," dejal je Gernau in prijel potem kozarec ter trčil na dobro voljo v novi začasni garniziji.

Poslovil se je kmalu pri družbi in obljubil urno vrniti se z grada. Konja je pustil doli in napotil se peš naprej.

Prišedši do konca, ni hotel korakati v vročem dopoldanskem soncu naravnost po brezsenčni cesti, nego jo je ukrenil v stran, kjer se je pričel gozd, razte-

zajoč se ob podnožju holma dalje za grad na ono stran, kjer je bil on prvokrat srečal grofico. Urezal si je s prvega drenovega grma vitko šibico in v temi košatih smrek je korakal po stezi naprej. Na svojo zaljubljenost je malo pozabil in pečal se v mislih bolj z znanici, na katere je bil tako nepričakovano zadel; in kaj bi tudi drugega mislil: za naravno in njen kras ni bil posebno vnet in kdo bode vročega poletnega dne občudoval rast in cvet gozdnih rožic — ob času, ko še ptički več ne pojo in kvečjemu kaka nikdar sita siničica skače in cvrli po smrekovih vejah. Bacnil je s svojo šibico črnega gozdnega polža s pota, švignil sedaj po tej, sedaj po oni veji in odbil nekaj peresec ter žvižgal med potom na pol pozabljeno operetno arijo.

Naenkrat zagleda pred seboj na tleh nekaj belega. Bliže prišedši, vidi, da je lepa ruta in, pobravši jo, zapazi všito grofsko krono in črko V.

"Ah, grofica je bila tu, vraga, ko bi bil prej prišel, srečal bi jo bil. Morda jo še dohitim! Ti si vendar srečen človek, ali imaš pa dober nos!" tako premišljeva je hotel ravno hitro naprej stopiti, kar začuje izza ovinka, v katerega se je zavila nekaj korakov naprej steza, glasno govorjenje in čudeč se, obstane.

"Dolgo sem vas že pričakovala, Vinko," dejal je ženski glas, "in skoro sem obupala, da pride!"

"Šel sem peš—in pot se jako vleče; pa saj mi odpustiš, Vika? Li ne?"

Gernau je spreletelo pri prvih besedah, kakor bi ga bil sršen pičil; pa to in naravni trenutni instinkt, ki mu je velel: tu te ne smeta videti — navel ga je obenem, da je skočil ko blisk v stran, kjer je počenil za široko drevo. Na debelem mahu njegove stopinje ni bilo slišati! Misli za trenutek ni mogel niti česar.

Govoreča, Vinko in grofica Veronika — ta dva sta bila — prišla sta bliže, tako da ju je imel skriti oficir ravno pred seboj.

Grofica se je oklepala z eno roko mladega slikarja in šepetala sta med seboj.

"Sediva tukaj," reče, prišedši

na prostor, kjer je le trenutek poprej stal baron, — "bila sem že prej tu."

"Prav, srce moje," — dejal je Vinko in prisedel na mah h grofici. Od drevesa, kjer je stal baron, bila sta v stran obrnjena.

Gernau je stoprav v tem trenutku prišel do premišljevanja svojega čudnega položaja.

Čepel je za drevesom in niti dihati se ni upal. Zaklel je med zobmi, ne ježno, bog varuj, nego instinktivno, ne vede zakaj ni kako ni kaj. Potem mu je šinila v glavo misel, da je vendar grdo, poslušati za grmom, kajti kaka situacija, če ga onadva ugledata? Pa sedaj ven stopiti — to bi bilo šele čudno — kaj bi hotel reči? Proč umakniti se, to je bilo pač nemogoče, ker najmanjši pok kake suhe veje, na katero bi se bil morda naslonil, bil bi opozoril ljubimca. Torej ostati! Pa ta strah, da ga ne bi iztaknila! Tako je meditirala Gernau v prvem trenutku. Potem pa ni mislil več — čepel je tiho za debelim hrastom in tudi poslušal ni, nego gledal v z mahom obraščeno deblo pred seboj.

Vinko in Veronika sta brez vsake slutnje, da imata kakega opazovalca za seboj, ravnala tako, kakor ravnajo zaljubljeni ljudje v takih slučajih. Govorila sta, poljubovala se in molče si gledala v oči; — medtem pa je potekala minuta za minuto, četrtinka, in pri skritem poslušalcu so začele prevladati že fizične boleti, kajti svojih kolen že zdavnaj čutil ni in križ ga je nezasišano bolel. Klj je zopet po tihiem in sedaj ne brez vzroka.

Naenkrat se začujejo trdi koraki po stezi in, prej ko sta se zavedela še ona dva zatopljena, se je prikazal postaren kmetijski mož z malho na rami. Gernau ga je spoznal, saj sta se že parkirala v Zabrdnikovi gostilni, ko je mimogrede poluckal kozarec cvička. Bil je to Omahnežev Jurica, ki je čevlje krpal po treh

vaseh naokoli in ravno sedaj je bil na potu v gozd po smolo. Debelo je pogledal, ko je zapazil nenavadna dva počivalca, pa ker je bil izkušen mož, vedel je tudi precej — za kaj tu gre. V zadregi je bil pa vendar in mimogrede mahnil je na drugo stran pota, potegnil počasi klobuk, zaklajal malo ter v stran gledaje dejal: "Vroče je, vroče!" In potem je zopet zakašljaj. Nazaj se ni nič ozrl, nego, ko je bil že dovolj oddaljen, da ga ni nihče več videl, postal je ter potegnil pipo in tobak iz žepa in dejal zase: "Jurica — tema dvema pa nisi ustregel!"

In tako je menda tudi bilo, kajti grofica je kmalu po nepričakovanem srečanju spomnila se, da mora že pozno biti, in vstala sta počasi.

Gernau je globoko vzdihnil in potisnil se še bolj za deblo.

"Ali si kaj izgubila?" vpraša Vinko, zapazivši da grofica išče nekaj po tleh.

"Ne vem, kje sem svoj robec pustila; morda gori više ob stezi, kjer sem tudi nekoliko sedela. Idiva!"

"In kdaj se vidi zopet?" povprašuje Rogulin.

"Oh, skoro bi ti bila pozabila povedati, da pride danes papa in z njim morda še kdo! Ne vem, kdaj mi bo moč zopet tako govoriti s teboj, ker potem mi bo težko odstraniti se za urico od drugih," reče Veronika.

"Papa pride?" se zavzame Vinko in, k njej obrnivši se, pravi z resnim glasom: "In kaj bi menil grof Walden, ako bi poizvedel, da mož z navadnim imenom, Vinko Rogulin, ljubi njegovo hčerko?"

"Pojdi, pojdi, Vinko, saj ljubi tudi ta hčerka tega moža in — ti ne poznaš papana. Pa ne govori o tem, saj je sedanjost tako lepa; kdo bo mislil na hudo uro, dokler sonce sije," — rekla je Veronika, pa iz glasa in obraza

se ji je bralo, da ji vprašanje ni bilo čisto po volji.

Odšla sta medtem počasi po stezi, tako da Gernau zadnjih besed več čul ni.

Čez nekoliko časa se je spel baron kvišku in vravnal svoje otrple ude. Stopil je počasi na stezo, v eni roki je še držal najdeno ruto, v drugi urezano šibico. Prvo v žep devaja se je nasmešnil tiho. "Hoho, sedaj pride še ta bore. Jurica na sum, da je ruto ukradl!" Potem pa pogleda srpo v tla in besedi zopet polglasno: "Dober nos imaš, Gernau, boga zahvali, da se nisi še blamiral! O ti vražji Vinko!"

In tako govorec je opletel s svojo šibo po bližnjem grmu.

Premišljeval je še nekoliko, bi li šel sedaj na Žerinje ali ne; pa čez nekoliko minut se je zaobrnil in korakal nazaj, od koder je bil prišel. Žvižgal ni. Pri Zabrdniku ni našel več svojih pajdašev — odšli so bili po opravkih. Zato je vzel urno konja in odjahal nazaj na Razbor čisto drugih misli, nego jih je imel dve uri prej na istem potu.

(Dalje prihodnjič)

MANJ FARMERJEV

Dne 15. marca so v mestu New Yorku proslavili 300-letnico Wall Streeta. Današnji Wall Street je ozka cesta, nekakšen canyon med visokimi poslopji, in na pogled prav nič lepega. Toda tam so številne bančne institucije in vsled tega se Wall Street smatra za središče bančnih operacij v Zedinjenih državah.

Začetek Wall Streeta je bil 15. marca 1653, ko so mestni očetje tedanjega Nieuw Amsterdam, sedanega New Yorka, sprejeli ponudbo za zgraditev obrambne ograje ob tedanjem mestu preko otoka Manhattan, od sedanjega Broadwaya do East Riverja. Ograja ali plot je bil zgrajen iz lesa. Takrat so mestu gospodarili Nizozemci in so dotično ograjo ali plot imenovali "waal." Angleži so to označbo preimeno-

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP WANTED

Doctor's Office and Home need STRONG YOUNG WOMAN for cleaning work. Very good salary. D.P.'s welcome. Full time, steady. Call EUclid 3-3334

BUSINESS OPPORTUNITY

"CHANCE OF A LIFETIME!" — To get an established business. Restaurant & House. 3 room apartment in rear. Large trucking trade. Ideal for couple. Owner compelled to leave state because of illness. Sacrificing, \$7,500.

1114 W. 18th St., CAnal 6-8707

RESTAURANT — No nights or Sundays. Corner location. Established 40 years. Long lease. Remodeled 5 months ago. Mr. Houliis.

Victory 2-9823

Good Chance to buy TAVERN — Also income property. Rooming House and Building. Income \$500 per month plus 6 room flat. Automatic oil heat. Best offer. See to appreciate. Capitol 7-9505

GROCERY and DELICATESSEN — Established 26 years. Selling, leaving city due to health. 2 large living rooms in rear. Best offer. See to appreciate. HAY 1-8614

GROCERY and DELICATESSEN — Established 26 years. Selling, leaving city due to health. 2 large living rooms in rear. \$22,000. Phone HAYmarket 1-8614

Good Chance to buy DELICATESSEN. Established excellent business. Sell or trade. Only selling due to illness. Best offer. See to appreciate. Owner. PALISADE 5-1133 or NEWcastle 1-2037

By Owner — BEAUTY SALON, 3 operators, fully equipped, modern, well established. Excellent client and location. Very good income. (Specialty hair tinting.) This is an exceptional opportunity for some one interested in a good value, an established business. — Call SACramento 2-5926 VAn Buren 6-7994

vali v wall, kar pomeni isto, namreč ograjo ali pregrado ali steno. Pot, ki je tekla vzporedno s to ograjo, je dobila ime Wall Street. To ime ima še dandanes in je znano ne samo po vsej Ameriki, ampak tudi v vseh drugih državah sveta. Od tam govori denar in denar ima močan glas.

—NEW ERA, glasilo ABE

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

DOMESTIC HELP

MAID — For adults. Good cook. Private room and bath. Good wages. A-1 references required. None other need apply. Must be English speaking.

9142 S. Winchester Hilltop 5-3666

GENERAL WORK — In institution. Private room. Good hours. Good pay.

Call Brookfield 133

HOUSEKEEPER — In small house. 2 children. \$45 week.

Phone

Winnetka 6-3765

CAPABLE Woman or Couple to serve as house mother or work with boys. Salary, \$125 month, plus maintenance. Excellent personal practices. Write Le B. Snider, director Central Baptist Children's Home, Lake Villa, Ill.

AKO STE PRIJAZNO razpoloženi in imate stare ljudi, dobite dobro službo. Sprejme se tudi novodošlo žensko ali dekle. Zapišite se v Arlington Heights Rest Home ali telefonirajte (Operator) CLearbrook 3-0022.

REAL ESTATE
FOR SALE

Stegler — RANCH HOME — 75A frontage; fenced; 6 rooms; 2 1/2 baths; modern; furance; garage; possession; owner leaving town; must be seen to be appreciated.

SKYline 5-5152

SIX ROOM BUNGALOW — 5 down and 1 up; insulated; 12" walls; full basement; cyclone fence; enclosed porch; storm-screens; over-tras; 2 car brick garage, overhead doors. St. Edwards parish near public schools; Lutheran church. \$16,500 or best offer. N.W.R.R. & bus transportation. Call owner MULberry 5-1387 or write 5019 N. Tripp, Chicago.

SEVEN ROOM BRICK BUN- GALOW. (5) down, (2) up. Full basement. The bath. Oil-automatic hot water heat. Enclosed porch; storm-screens; large garage; 30x125 ft. lot. Near R.R. & churches. M. St. Paul R.R. & Bus. C. T. A. transport. Excellent value. Call owner ME 7-9060, 2422 Neva Ave.

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Clean Conscientious Couple, 2 lovely children, need 6 room unfurnished apartment. W., N.W. or suburbs. Moderate rental.

Village 8-1195

3 RESPONSIBLE Adults (2 steadily employed), one 9 year old, desperately need 5 room unfurnished apartment. 12 years present address. Any good location. N.W. Moderate rental.

ALbany 2-7474

RESPONSIBLE Technical Worker, wife, 2 year old son, need 3-5 room unfurnished apartment. Prefer N. or N.W. Moderate rental.

ROdney 3-6682

RESPONSIBLE Couple, 3 school aged boys, need 5-6 room unfurnished house or apartment. Good location South or Southwest. Moderate rental. Call Keyser.

TRiangle 4-0884

QUIET Elderly Couple (husband steadily employed), need 3-4 room unfurnished apartment. South or Southwest. Near stores and transportation. Moderate rental. Call Goetz.

FRontier 6-2890 or VIRginia 7-9151

RESPONSIBLE Middle-aged Couple needs 3-4 room heated unfurnished apartment. No children, no pets. Good location South-west. Moderate rental.

REpublic 7-3487

BODITE "BOLJŠA POLOVICA"
Hranite redno

Mnogo žensk ima tu hranilne vloge. One vedo, da se izplača hraniti in "varčevati" z denarjem. Pridite in pričnite z vašo zavarovano hranilno vlogo. Primerne obresti nanje se plačuje po dvakrat na leto.

HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE DO \$10,000

Vloge napravljene na ali pred 10. aprilom bodo dobile obresti od 1. aprila naprej

ST. CLAIR Savings Loan Co.
813 E. 185th ST. IV 1-7800
6235 ST. CLAIR NE 1-5670

ČAS ZA OLEPŠANJE VAŠE HIŠE IN VRTA JE TU ...

V DURNOMI trgovini si boste lahko nabavili potrebščine najboljše kakovosti.

BARVO - VARNIŠ - ČOPIČE, SEMENA NA ZLIČKE ZA SOČIVJE, TRAVNA SEMENA - VRTNO ORODJE - ŠKROPILNE CEVI

Gospodinje si bodo lahko izbrale razne najnovejše pripomočke za čiščenje sob in druge stvari za olepšavo in udobnost doma.

Velikonočne košarice napolnjene s čokoladnimi pirhi — od 10c naprej.

CENE SO ZMERNE — POSTREŽBA PRIJAZNA.

Durn Variety Store 15605 Waterloo Rd.

Prinesite s seboj ta oglas in dobite 10% popusta.

Pozor! Pozor!

VAŽNO ZA VSE!

Na obisk v staro domovino

Veliko rojakov je v zadnjih letih obiskalo našo staro domovino SLOVENIJO. Različno je bilo njihovo mnenje o tamkajšnjih političnih in gospodarskih razmerah, toda vsi so hvalili LEPOTO naše stare domovine in pripovedovali o neštetih zanimivostih, ki so jih tam videli. Na poti v domovino si je večina naših rojakov ogledala tudi PARIZ in druga velika mesta Zahodne in Južne Evrope. Užitek in veselje, ki so ga dosednji obiskovalci naše stare domovine in Evrope užili, vlečeta tja tudi druge. V velikem številu se prijavljajo. OPOZARJAMO ONE, KI ŽELE SE LETOS OBISKATI STARO DOMOVINO, NAJ SE JAVIJO ČIM PREJ!

Z ladjo ali letalom

Potovanje je možno z LADJO ali LETALOM. Potovanje z LETALOM je veliko hitreje in manj naporno, torej primerno posebno za STAREJŠE LJUDI in za take, ki NIMAJO NA RAZPOLAGO VELIKO ČASA.

Pomagajmo sorodnikom in prijateljem

Jugoslavija še ni prebrodila gospodarskih težav, ki sta jih povzročili zadnja vojna in v zadnjih letih posebno suša. Zato je blago v razmerju z zaslužkom precej drago. Le redki so predmeti, ki jih v Jugoslaviji danes ne morete kupiti — če imate seveda DENAR. Vsem onim rojakom, ki imajo v Jugoslaviji prijatelje ali sorodnike, katerim bi radi pomagali, smo na razpolago za pošiljanje DENARJA — to je NAJBOLJ PRIPRAVNO in seveda tudi za pošiljanje MOKE in paketov s HRANO. Odpremljamo tudi vaše lastne pakete, ki jih prinesete v naš urad.

Vse pošiljke zajamčene!

AUGUST KOLLANDER

6419 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-4148